

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Український вільний університет (м. Мюнхен, Німеччина)
Університет імені Яна Кохановського в Кельцях (м. Кельце, Польща)
Національна школа політичних досліджень та публічного адміністрування (м. Бухарест,
Румунія)
Університет святих Кирила та Мефодія (м. Трнава, Словаччина)
Київський національний університет будівництва та архітектури
Київський національний університет культури і мистецтв
Ужгородський національний університет
Черкаський державний технологічний університет
Національний університет «Львівська політехніка»
Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова
ГО «Центр аналізу та розвитку громадських комунікацій «ДІАЛОГ»»
Інститут прикладної математики і механіки НАН України
Громадська організація «Освітня фундація продуктового ІТ»
Львівський національний університет імені Івана Франка
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень»

18 листопада 2022 року

м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21

УДК 004.9:[001.8:378.091.5]`06(043.2)

Рекомендовано до друку вченою радою факультету інформаційних і прикладних технологій (протокол № 4 від 23.11.2022 р.)

Голова редакційної колегії:

Данильчук Оксана Миколаївна, доцент, в.о. декана факультету інформаційних і прикладних технологій ДонНУ імені Василя Стуса.

Члени редколегії:

Зелінська Оксана Владиславівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри інформаційних технологій, заступник декана з наукової роботи факультету інформаційних і прикладних технологій.

Василенко Валерія Юріївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри інформаційних систем управління, заступник декана з виховної та соціальної роботи факультету інформаційних і прикладних технологій.

Ковальська Леся Андріївна, доктор історичних наук, професор кафедри інформаційних систем управління, заступник декана з навчальної роботи факультету інформаційних і прикладних технологій.

Анісімова Ольга Миколаївна, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри інформаційних систем управління.

Стеблина Наталія Олександрівна, доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики та соціальних комунікацій.

Нескородєва Тетяна Василівна, доктор технічних наук, доцент, завідувач кафедри інформаційних технологій.

Чальцева Олена Михайлівна, доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політології та державного управління, завідувач кафедри політології та державного управління.

Вєтров Олег Станіславович, в.о.завідувача кафедри прикладної математики.

I-74 Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 18 листопада 2022 р.). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2022. 359 с.

У матеріалах I Міжнародної науково-практичної конференції «Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень» висвітлено аспекти наукових досліджень з різних галузей для вирішення актуальних проблем сучасної науки; висвітлення переваг міждисциплінарних досліджень та заохочення до створення спільних міждисциплінарних наукових проектів; налагодження контактів між молодими вченими з різних галузей науки для проведення подальших досліджень.

УДК 004.9:[001.8:378.091.5]`06(043.2)

© Колектив авторів, 2022

©Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022

<i>Погоріла Ю. В., Василенко В. Ю.</i> DATA MINING В ОСВІТНІЙ СФЕРІ: ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ.....	48
<i>Родигін К. М.</i> УКРАЇНСЬКИЙ НАРАТИВ ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ У ВЕРСІЯХ ГІМНУ «ЗРОДИЛИСЬ МИ ВЕЛИКОЇ ГОДИНИ»: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....	51
<i>Сивак Р.І., Родигін К. М.</i> МЕМИ ЯК ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОПОРУ В ЧАСИ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ МЕМУ «МОГИЛІЗАЦІЯ»).....	55
<i>Стебелев О.А., Василенко В. Ю.</i> ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ WEB 2.0 В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В ЗВО ...	58
<i>Чорнодон М.І., Кобець В.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ГЕНДЕРНИХ КОНЦЕПТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	60
<i>Школьнікова В.В., Ковальська Л.А.</i> ДОКУМЕНТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ.....	62
<i>Шовдра М. В., Василенко В. Ю.</i> СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІОНОГО НАВЧАННЯ.....	66
<i>Яворська Ю. Л., Борсуковська А. В., Василенко В. Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	68
<i>Яковищенко С. І., Яворська Т. М.</i> СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ	72
СЕКЦІЯ 2.	
КІБЕРБЕЗПЕКА, ПРИКЛАДНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ.....	75
<i>Артим-Дрогомирецька З.Б., Дацко М.В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ.....	76
<i>Баркалов О. О., Бабаков Р. М.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ КРОСПЛАТФОРМНИХ БІБЛІОТЕК ДЛЯ ПОБУДОВИ ГРАФІЧНОГО КОРИСТУВАЦЬКОГО ІНТЕРФЕЙСУ	78
<i>Бушменьев.В.С., Зелінська О.В.</i> ПРИКЛАДНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОПОРНИХ ВЕКТОРІВ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ ДАТАСЕТУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ PYTHON	82
<i>Бушменьев.В.С., Нескородєва Т. В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕВАГ ХМАРНОГО СЕРВІСУ AMAZON WEB SERVICES - SAGEMAKER ДЛЯ ПРИКЛАДНОГО ЗАСТОСУВАННЯ В МАШИННОМУ НАВЧАННІ	85

використати систему «Dundas», яку використовують для інтерактивного представлення та взяття даних у вигляді звітів. Для ефективної роботи між факультетами та приймальною комісією варто використати систему «SPMF», яка допомагає підтримувати класифікацію та аналізувати правила. А для контролю за освітнім процесом, якщо мова йде про взаємозв'язок між деканатом та кафедрами, використовувати систему «Solmin's XLminer», за допомогою якої дослідити приховані відносини, працювати з масивними даних, якщо їх обсяг не дозволяє розмістити їх в Excel.

Висновки. Отже, в рамках дослідження технології було охарактеризовано технологію Data Mining, надано організаційну структуру ЗВО, представлено інформацію про основні завдання Data Mining та проаналізовано окремі системи Data Mining, які варто використовувати в навчальних закладах. Варто наголосити на тому, дані, які отримує ЗВО та ті, що функціонують в його межах, мають певні особливості, тому перед тим, як запроваджувати технологію, варто розуміти, до яких цілей призведе це використання [2].

Список використаних джерел

1. *Болюбааш Н. М. Задачі та методи інтелектуального аналізу освітніх даних. Миколаїв: ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. С. 26-29*
2. *Моторин Р. М. Використання технологій Big Data для розвитку вищої освіти. К.: КНТЕУ, 2019. С. 42-46*

УДК 316.77

*Родигін К. М., к.філос.н.,
старший викладач кафедри журналістики
та соціальних комунікацій*

УКРАЇНСЬКИЙ НАРАТИВ ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ У ВЕРСІЯХ ГІМНУ «ЗРОДИЛИСЬ МИ ВЕЛИКОЇ ГОДИНИ»: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

У нинішній повномасштабній фазі російсько-української війни, як і в її попередній гібридній фазі, значну роль відіграє протистояння на інформаційно-смысловому рівні. Сенси проявили себе як стратегічна зброя, завдяки якій вибудовуються стійкі і довготривалі наративи. Проте смислові війни, опір ворожим наративам та просування власних не є новим винаходом. З давніх часів для цього слугували твори найрізноманітніших жанрів. Зокрема урочиста пісня-гімн за своєю суттю має бути твором із концентрованими смислами та високим символічним потенціалом.

Метою нашого дослідження є виявлення особливостей трансляції ключових смислів та формування українського наративу визвольної війни у двох версіях гімну «Зродились ми великої години».

Оригінальна версія цього тексту, відома також як «Марш українських націоналістів», була написана у 1929 р. Олесем Бабієм, учасником Перших визвольних змагань, покладена на музику Омеляном Нижанківським і в подальшому стала гімном ОУН [1]. У 2017 р. сучасний варіант [2], адаптований українським музикантом Олегом Скрипкою, був презентований з нагоди Дня українського добровольця [3], а пізніше виконаний у 2018 р. під час параду до Дня незалежності України та сторіччя відновлення державності [4] Ця версія пісні відома під назвою «Марш нової армії» або «Марш української армії». Для порівняльного аналізу версій доцільно застосувати таблицю (Таблиця 1). Найбільш значущі відмінності в текстах виділено жирним шрифтом.

Таблиця 1 – Порівняльний аналіз версій гімну «Зродились ми великої години»

Марш українських націоналістів Слова О. Бабія, 1929 р. [1]	Марш української армії Адаптація О. Скрипки, 2017-2018 рр. [2]
Зродились ми великої години, З пожеж війни і з полум'я вогнів, Плекав нас біль по втраті України, Кормив нас гнів і злість на ворогів.	Зродились ми великої години, З пожеж війни і полум'я вогнів. Плекав нас біль за долю України, Зростив нас гнів і лють на ворогів.
І ми йдемо у бою життєвому, Тверді, міцні, незламні, мов граніт, Бо плач не дав свободи ще нікому, А хто борець – той здобуває світ.	Ми йдемо в бій переможним ходом, Тверді, міцні, незламні, мов граніт, Бо плач не дав нікому ще свободи, Хто борець – той здобуває світ.
Не хочемо ні слави, ні заплати. Заплата нам – це радість в боротьбі, Солодше нам у бою умирати, Як жити в путах, мов німі раби.	<i>(Замість цих двох куплетів оригінальної версії у сучасній адаптації міститься речитатив на основі іншого патріотичного тексту 1920-х років, «Молитви українського націоналіста», на слова Осипа Мащака)</i>
Доволі нам руїни і незгоди, Не сміє брат на брата йти у бій. Під синьо-жовтим прапором свободи З'єднаєм весь великий нарід свій.	
Велику правду для усіх єдину Наш гордий клич народові несе: Вітчизні ти будь вірний до загину! Нам Україна вища понад все!	Велику суть – для усіх єдину, Наш гордий клич народові несе! Вітчизні будь ти вірний без упину, Нам Україна вище понад все!
Веде нас в бій борців упавших слава. Для нас закон найвищий – то наказ: Соборна Українська держава Вільна й міцна від Сяну по Кавказ!	Веде нас в бій Героїв наших слава, Для нас закон – найвищий то наказ! Соборна Українська є держава – Одна навек, від Сяну по Кавказ!*

Марш українських націоналістів Слова О. Бабія, 1929 р. [1]	Марш української армії Адаптація О. Скрипки, 2017-2018 рр. [2]
	<i>* у деяких версіях виконання [4]</i> <i>співалося «Одна навік вона в серцях у нас»</i>

Порівняльний аналіз показує, що загальну спрямованість твору збережено, а деякі рядки («Зродились ми великої години, // З пожеж війни і полум'я вогнів») без зміни форми фактично наповнені новим, реактуалізованим змістом і асоціюються вже з іншими історичними подіями.

Проте в тексті є низка невеликих за обсягом, але значущих смислових змін. Новий історичний та воєнно-політичний контекст вочевидь продиктував вилучення з тексту реалій, що були актуальними сто років тому, але нині такими не є, наприклад: «Плекав нас біль по втраті України», з заміною на універсальніший варіант «... за долю України». Можливо через це в адаптації також пропущений куплет із рядками «Доволі нам руїни і незгоди, // Не сміє брат на брата йти у бій», які в контексті 1920-х рр. певно відсилають до внутрішнього розбрату і «отаманщини», що призвели до історичної поразки, але в теперішній ситуації можуть бути вирваними з контексту і поінтерпретованими в руслі російських наративів про «громадянську війну», «Україну-Руїну» чи то навіть «братні народи».

Проте найбільшу кількість відмінностей у текстах можна описати як перехід від трагічного до більш оптимістичного пафосу, від героїки жертвності до героїки життєствердної перемоги: «... будь вірний до загину» – «... будь вірний без упину», «... борців упавших слава» – «... Героїв наших слава». Цією тенденцією можна пояснити і пропуск рядків «Солодше нам у бою умирати, // Як жити в пугах, мов німі раби», що перегукуються з мотивами іншого тексту епохи сторічної давнини, «Ми сміло в бій підем» (автор слів невідомий, орієнтовно 1918 р., подібні тексти відомі і в російських «червоних» і «білих» версіях): «Жереб щасливий за Край вмирати, // А не в кайданах вік звікувати», або «Ми сміло в бій підем за Україну // І голови складемо за землю рідну» [5].

Значне поширення такого пафосу жертвності не виглядає дивним у контексті фаталістичного світобачення і колективної травми покоління учасників Першої світової війни. Для порівняння наведемо промовисту цитату з промови «Великі роковини України», виголошеної Миколою Євшаном (Федюшкою), поручником Української Галицької Армії, на сцені Вінницького міського театру 1 листопада 1919 р.: «Ми можемо зробити тільки одно: посвятити себе до останку. Для себе життя ми вже не устроїмо; тож можемо і мусимо думати тільки про життя будучих поколінь. Наша позиція рішучо безвиглядна, з гори призначена на втрату: але можемо сотворити для своїх дітей і внуків таку позицію, з якої їх не витіснить ніяка сила» [6, с. 10]. Це порівняння резонує та підкреслює трагічний меседж тексту О. Бабія, теж учасника УГА.

У наш час, через століття по Українській революції 1917–1921 рр., діалектична спіраль історії зробила виток, і ситуація визвольної боротьби проти зовнішньої агресії є подібною в загальних рисах та водночас відмінною від попередньої в багатьох значущих деталях і обставинах.

Можна дійти висновку, що з сучасного «Маршу української армії» послідовно вилучено мотив героїчної смерті як певного ідеалу та зразка для наслідування, широко притаманний багатьом, і не лише українським, військово-патріотичним текстам минулого, і який потенційно містить ґрунт для розгортання «культу смерті» за типом культивованого сучасною російською пропагандою. Змінюються акценти сприйняття: заради України важливо не гинути, а виживати і перемагати; боротьба має тривати не «до загину», а до перемоги, що можна побачити з заміни рядків: «І ми йдемо у бою життєвому» – «Ми йдемо в бій переможним ходом». Для дотримання рими змінюється порядок слів у іншому рядку: «Бо плач не дав свободи ще нікому» – «Бо плач не дав нікому ще свободи», і під логічним наголосом замість трагічного «нікому» опиняється енергійно-оптимістичне «свободи». Це можна вважати ще одним прикладом зміни акцентів.

Отже, версії наративу української визвольної війни, написані «по втраті України» і по її відновленні, мають характерні та значущі відмінності на рівні деталей та смислових акцентів, які можна вважати закономірними.

Список використаних джерел

1. *Марш українських націоналістів*. Вікіпедія: Вільна енциклопедія. URL <http://bit.ly/3gfb1yB> (дата звернення: 11.11.2022)
2. *Марш української армії*. Вікіпедія: Вільна енциклопедія. URL <http://bit.ly/3tEdQwd> (дата звернення: 11.11.2022)
3. *Новий марш української армії від Олега Скрипки*. Країна мрій. 14.03.2017. URL <https://www.youtube.com/watch?v=qfgVmSv7mlU&t=5s> (дата звернення: 11.11.2022)
4. *Парад військ – Марш нової Армії | 27-річчя Незалежності, 100-річчя відродження Державності*. 5 канал. 24 серпня 2018. URL <https://www.youtube.com/watch?v=4EUBBSe6kTA&t=5345s> (дата звернення: 11.11.2022)
5. Івануценко Г. «Ми сміло в бій підем за Україну...». Сумський історичний портал. 30 жовтня 2011. URL <https://history.sumy.ua/sources/media-documents/138-qmi-smilo-v-bij-pidem-za-ukrajiniq.html> (дата звернення: 11.11.2022)
6. Євіан М. *Великі роковини України*. Відень: Видання уряду преси та пропаганди Зах. УНР, 1920. 26 с.